

RAPORT INTERNAȚIONAL: Tot mai mulți copii români au ajuns sub pragul de sărăcie în primul an de pandemie. Cei mai expuși sunt copiii cu dizabilități, copiii mamelor minore și cei de etnie romă

- *Rata deprivării materiale severe a crescut în rândul populației generale, de la 14,5% la 15,2%, dar creșterea este dramatică în rândul copiilor români – de la 17,7% la 21,4% și, în cazul copiilor mai mici de 6 ani, de la 16% la 22%.*
- *Un grup în mod special vulnerabil este acela al copiilor mamelor minore: în 2019, s-au înregistrat 7.977 de mame minore, dintre care 700 aveau sub 15 ani.*
- *Pandemia a accentuat inegalitatea de acces la servicii medicale de calitate: 23% dintre părinți se aflau, în aprilie 2020, în incapacitatea de a procura medicamente pentru copiii lor, în vreme ce 15% spuneau că nu au acces la servicii medicale pentru copii.*

București, 28 octombrie 2021: Pentru prima dată în ultimii cinci ani, riscul de sărăcie și excluziunea socială au crescut în rândul copiilor români (36,3%), arată datele unui nou raport al Save the Children. Criza pandemică i-a expus acestor riscuri tocmai pe copiii cei mai vulnerabili, iar situația este și mai severă în cazul copiilor cu dizabilități, al celor de etnie romă și al celor în situație precară, cum sunt copiii născuți din mame minore.

În pofida pașilor pozitivi făcuți de autoritățile române în ultimii ani, inegalitățile și disparitățile regionale încă există. Încă de dinaintea acestei crize, Salvați Copiii România a avertizat că educația are costuri ascunse în România, iar România se numără printre țările în care legătura dintre statusul socio-economic și rezultatele școlare este una de cauzalitate.

Totodată, deși copiii români primesc o masă gratuită zilnică la școală, prin programul *Cornul și laptele*, există îngrijorări privind calitatea nutrițională a acesteia.

- **Sărăcia:** În 2020, 1.582.000 de copii din România (36,3%) se aflau în risc de sărăcie sau excluziune socială. Copiii au fost cei mai vulnerabilizați de pandemie, iar riscul de sărăcie și excluziune socială printre copii a crescut cu 0,5 puncte procentuale, în vreme ce a scăzut pentru adulți, cu 1,2 puncte procentuale.

Rata deprivării materiale severe a crescut în rândul populației generale, de la 14,5% la 15,2%, dar creșterea este dramatică în rândul copiilor – de la 17,7% la 21,4% și, în cazul copiilor mai mici de 6 ani, de la 16% la 22%.

- **Excluziunea socială:** Copiii cu dizabilități, mai ales cei din zonele rurale și copiii de etnie romă sunt în risc crescut de excluziune socială și segregare, inclusiv în ceea ce privește educația.
- **Copiii lăsați în țară, în urma migrației economice a părinților:** Numărul acestora a ajuns la 75.136 la finalul lunii decembrie 2020, dintre care 13.253 cu ambii părinți plecați, iar 9.409 rămânând în grija unui singur părinte, celălalt fiind nevoit să muncească peste graniță. Cei

mai mulți rămân în grija bunicilor sau a altor rude, dar sunt și cazuri în care copiii sunt lăsați pe cont propriu sau în sistemul alternativ de protecție.

- **Un grup în mod special vulnerabil este acela al copiilor proveniți din mame minore:** în 2019, s-au înregistrat 7.977 de mame minore, dintre care 700 aveau sub 15 ani. Copiii născuți din mame minore sunt mai vulnerabili decât cei născuți din mame majore, nu sunt imunizați la timp și nu beneficiază de acces periodic la servicii medicale.
- **Accesul nediscriminatoriu la servicii medicale:** Chiar și înainte de pandemie, copiii români întâmpinau obstacole în privința accesului la servicii medicale egale și de calitate. Cu toate că tratamentul medical este gratuit pentru copii, disparitățile regionale și clivajul urban/rural, listele de așteptare și fondurile limitate alocate sistemului medical determină familiile să apeleze la serviciile medicale private, care însă nu sunt accesibile tuturor.

Lipsa specialiștilor și a echipamentelor medicale în anumite domenii, cele mai critice fiind oncologia și bolile rare, îi obligă pe părinți să recurgă la tratamente medicale în afara țării, costurile fiind adesea prohibitive și astfel doar unii copii au o șansă reală la viață.

Pandemia de COVID-19 a accentuat disparitățile: potrivit unui raport al **Salvați Copiii România**, din luna aprilie 2020, 23% dintre părinți se aflau în incapacitatea de a procura medicamente pentru copiii lor, în vreme ce 15% spuneau că nu au acces la servicii medicale pentru copii.

Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România, a avertizat asupra creșterii dramatice a copiilor care nu au acces real la educație, nutriție sănătoasă și servicii medicale: *“Criza pandemică a acutizat disparitățile dintre regiunile și clivajele sociale din România. Astfel, copiii din medii socio-vulnerabile au avut acces îngrădit la educație și servicii medicale, pe fondul restricțiilor sociale, iar asta i-a pus într-o situație severă de discriminare și excluziune socială. Această situație trebuie corectată urgent, pentru a putea micșora decalajele și asigura copiilor respectarea drepturilor fundamentale.”*

CONTEXT EUROPEAN

Copiii din întreaga Uniune Europeană, una dintre cele mai sănătoase și echitabile regiuni din lume, se confruntă cu niveluri inacceptabile de sărăcie și nu există nicio țară europeană fără copii în prag de sărăcie, arată noua analiză a **Save the Children**, care cuprinde 14 state europene: 9 din Uniunea Europeană și alte 5 non-UE.

Astfel:

- În Germania, una dintre cele mai bogate țări ale lumii, ¼ dintre copii sunt în risc de sărăcie;
- În Spania și România, unul din trei copii trăiește sub pragul de sărăcie;
- În Italia, estimările arată că 200.000 de copii au ajuns într-o situație de sărăcie extremă în 2020;
- Situația este mai critică în zona Balcanilor de Vest, unde rata sărăciei în rândul copiilor a variat de la 49,4% în Albania la 30,6% în Bosnia-Herțegovina și 20,7% în Kosovo.

Potrivit raportului, copiii cei mai afectați de sărăcie sunt cei care cresc în familii monoparentale, care provin din familii de imigranți, care aparțin unei minorități etnice și cei care provin din mediul rural sau alte zone dezavantajate.

Amintind că Uniunea Europeană și-a asumat scoaterea din sărăcie a cel puțin 5 milioane de copii, până în 2030, alocând pentru acest obiectiv 88 de miliarde de euro din bugetul UE pe 2021 – 2027, considerăm că acum este timpul ca guvernele să acționeze. Până în mai 2022, statele membre trebuie să creeze planuri de acțiune, pentru a implementa Garanția europeană pentru copii.

FESTIVALUL BRAZILOR DE CRĂCIUN, EVENIMENTUL DE SOLIDARITATE AL ANULUI

Ediția din acest a Festivalului Brazilor de Crăciun, evenimentul de marcă al Salvați Copiii România, va sta sub semnul solidarității sociale. Acesta este simbolul brazilor creați în mod special de designeri, pentru a face cunoscută cauza copiilor vulnerabili, pentru care accesul la educație și la servicii sociale este periclitat de contextul crizei umanitare fără precedent pe care o traversăm.

Anul trecut, cei 30 brazi licitați în seara de gală a Festivalului Brazilor de Crăciun au obținut fonduri totale în valoare de 474.600 de euro, demonstrând că solidaritatea socială e mai puternică decât criza. Cel mai râvnit brad a depășit 100.000 de euro, iar pomul de Crăciun al lui Smiley a obținut 60.000 de euro.

Gala Festivalului Brazilor de Crăciun va avea loc în seara de 9 decembrie 2021.

Persoana de contact: Roxana Paraschiv, coordonator Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului, Salvați Copiii - roxana.paraschiv@salvaticopiii.ro, tel. 0745664674.

Despre Organizația Salvați Copiii:

De 31 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societate și autoritatea publică, în beneficiul copilului. În cele peste trei decenii de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului. Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg. În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în

care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. Peste 2.570.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.